

Til Borgerrepræsentationen

10. oktober 2018

Cover til bilag 4: Københavns Kommunes politikker og retningslinjer, som Metroselskabet følger

Sagsnr.
2018-0240701

Dokumentnr.
2018-0240701-10

Sagsbehandler
Thomas Kentorp

Bilag 4

Indstillinger eller oplysninger om:

1. Københavns Kommunes deltagelse i selskaber (BR 10.10.2013)
2. Københavns Kommunes indkøbspolitik 2014-2018
3. Københavns Kommunes Ressource- og Affaldsplan 2018
4. Københavns Kommunes Klimatilpasningsplan
5. Københavns Kommunes Erhvervs- og Vækstpolitik 2015-2020
6. Københavns Kommunes Støjhandlingsplan
7. Arbejdsklausul (Social dumping)
8. Uddannelses- og beskæftigelsesklausul (Social dumping)
9. Corporate Social Responsibility (CSR)

**Kontoret for Selskaber
og Aktivstrategi**

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

EAN nummer
5798009800312

4. Indstilling vedrørende Københavns Kommunes deltagelse i selskaber (2013-8900)

①

Bilag

Bilag 1 - Politik for aktivt ejerskab 2013

Bilag 2 - Selskabsoversigt 2013: Større selskaber i Københavns Kommune

Bilag 3 - Økonomiforvaltningens anbefalinger ved udpegning af bestyrelsesmedlemmer til de større selskaber 2013

Bilag 4 - Medlemsforslag om selskabsdannelser og -konstruktioner i Københavns Kommune (2013-9181)

Bilag 5 - Ny politik for aktivt ejerskab

Borgerrepræsentationen vedtog den 24. januar 2013 et medlemsforslag om selskabsdannelser og konstruktioner i Københavns Kommune (2013-9181). På den baggrund indstiller Økonomiforvaltningen vedlagte oplæg til Økonomiudvalgets og Borgerrepræsentationens videre drøftelse om kommunens ejerskab og rolle i diverse selskaber.

Sagsfremstilling

Indstilling og beslutning

Indstilling om,

1. at den i bilag 1 vedlagte politik for aktivt ejerskab godkendes,
2. at Borgerrepræsentationens Sekretariatet i samarbejde med Center for Byudvikling udarbejder materiale og arrangerer undervisning om bestyrelsesarbejdet for Borgerrepræsentationen i 2014
3. at forvaltningerne skal udarbejde kommenterede bestyrelsesdagsordner til de af Københavns Kommune udpegede bestyrelsesmedlemmer i alle større selskaber,
4. at Økonomiforvaltningens anbefalinger vedrørende udpegning af bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med den kommende konstituering i 2013 tages til efterretning, jf. bilag 3.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen vedtog på sit møde den 24. januar 2013 et medlemsforslag fremsat af Enhedslisten om selskabsdannelse og -konstruktioner i Københavns Kommune (2013-9181), jf bilag 4.

Det fremgår af medlemsforslaget, at Økonomiudvalget på baggrund af et oplæg fra Økonomiforvaltningen drøfter kommunens ejerskab og rolle i diverse selskaber, og at Økonomiudvalget på baggrund af drøftelsen afrapporterer til Borgerrepræsentationen og evt. overvejer, om der skal udarbejdes en ny politik for, hvornår og hvordan kommunen fremover indgår i selskabskonstruktioner.

Herudover besluttede Borgerrepræsentationen den 7. februar 2013 i forbindelse et ændringsforslag fra Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten til sagen "Metro til Nordhavn - vedtagelse af kommuneplantillæg med VVM-redegørelse og miljøvurdering" (BR 2012-190650), at Metroselskabets miljøstrategi drøftes i Borgerrepræsentationen med henblik på at klarlægge Københavns Kommunes bestyrelsesmedlemmers mandat, eventuelt i relation til BR vedtagelsen af 24. januar 2013 pkt. 25 om selskabsdannelser og -konstruktioner i Københavns Kommune.

Københavns Kommunes politik for aktivt ejerskab er ikke blevet opdateret siden vedtagelsen i 2005 (BR 544/05). Økonomiforvaltningen har derfor fundet anledning til at udarbejde en ny og opdaterede politik for aktivt ejerskab (bilag 1), som afløser 2005 indstillingen om aktivt ejerskab.

Når Københavns Kommune skal varetage sine interesser i selskaber og dermed politikken for aktivt ejerskab, skal kommunen være opmærksom på, at kommunen i forhold til selskaberne har forskellige roller, der skal holdes klart adskilt fra rollen som ejer af selskabet. Udover rollen som ejer kan kommunen være myndighed og kontraktpart.

Af kommunens koncernbalance i årsrapporten for 2012 kan det ses, at værdierne i de større selskaber, som kommunen ejer mere end 50 pct af, har anlægsaktiver for 33,9 mia. kr. Kommunens koncernrapport viser endvidere, at selskaberne også har betydelige gældsposter, som Københavns Kommune for størstedelens vedkommende enten hæfter for eller garanterer for. Selskabernes gæld og hensættelser udgjorde således 37,4 mia. kr. ultimo 2012, mens egenkapitalen var på netto 2 mia. kr., jf nedenstående tabel.

Balance, Københavns Kommunes årsrapport 2012	KK Ultimo 2012	Koncern Ultimo 2012	Selskaberne Ultimo 2012
Anlægsaktiver	39.276.596	73.198.362	33.921.766
Omsætningsaktiver	8.136.869	13.597.738	5.460.869
Aktiver i alt	47.413.465	86.796.100	39.382.635
Egenkapital	14.371.701	16.375.081	2.003.380
Hensætte forpligtigelser	25.990.378	26.232.605	242.227
Langfristede gældsforpligtigelser	2.877.167	33.028.818	30.151.651
Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita	26.863	26.863	-
Kortfristede gældsforpligtigelser	4.147.357	11.132.733	6.985.376
Passiver i alt	47.413.465	86.796.100	39.382.635

Københavns Kommunes selskaber repræsenterer således både ganske betydelige værdier for kommunen og en risikoeksponering i forhold til selskabernes gæld.

Hvornår kan kommunen deltage i selskaber?

Kommunen kan deltage i selskaber, såfremt der er tale om en kommunal opgave. Herefter skal der sondres mellem myndighedsopgaver og faktisk forvaltningsvirksomhed.

Ved myndighedsopgaver forstås den virksomhed, som består i at regulere borgernes retsforhold, typisk i form af meddelelse af forbud, påbud, tilladelser og henstillinger. Det er som hovedregel ikke lovligt at udføre myndighedsopgaver i selskabsform.

Øvrige kommunale opgaver betegnes som faktisk forvaltningsvirksomhed, og her har kommunen mulighed for at udføre disse i selskabsform, såfremt der kan findes hjemmel i følgende regelsæt:

- Sektorlovgivningen, fx forsyningsområdet.
- Kommunalfuldmagten (almennyttetekriteriet, lokalitetsprincippet, opgaveprincippet og forbud mod erhvervsvirksomhed - dog tilladt ved egenproduktion, biprodukter og overskudskapacitet) .
- Lov 548 (deltagelsesloven), udvidet kreds af opgaver.
- Kommunestyrelseslovens § 60, kommunale fællesskaber.

Hvorfor deltager kommunen i selskaber?

Baggrunden for, at kommunen deltager i selskaber, kan være:

- Lovgivningsmæssige krav, fx HOFOR jf. vandsektorloven.
- Samarbejder med andre kommuner eller private for at opnå stordriftsfordele/synergier.
- Styring af indtægtsdækkede aktiviteter, dvs. aktiviteten styres efter forretningsmæssige kriterier, herunder særlig økonomisk eller ledelsesmæssig fokus.
- Salg af aktiviteter.

Ved udskillelse af den faktiske forvaltningsvirksomhed i et selskab opnås en økonomisk adskillelse mellem kommunens økonomi og selskabets, hvor selskabet styres efter mere objektive kriterier, fx økonomisk resultat, måltal m.v.

Når driften ligger i selskabet, kan kommunen, som ejer, i højere grad have fokus på de politiske linjer, fx rollen i udarbejdelsen af klimaplaner, miljøstrategier, politik for sociale klausuler m.v. Der er herved en tydelig adskillelse mellem myndighedsudøvelsen og driften.

Kommunen er bundet af princippet om økonomisk forsvarlig formueforvaltning, hvilket har indflydelse på, hvordan kommunen kan og skal handle som ejer af selskabet, hvorfor den overordnede politik for aktivt ejerskab er angivet til at være:

- At Københavns Kommune ved anvendelse af de styringsværktøjer, som er til rådighed via forvaltningen og de af kommunen udpegede bestyrelsesmedlemmer:
 - Sikring og udvikling af kommunens økonomiske værdier i selskaberne, og
 - Varetagelse af kommunens øvrige interesser, dvs. de strategier og politikker, som Borgerrepræsentationen og kommunens udvalg har vedtaget for byens udvikling, herunder kommune- og lokalplaner, klimaplaner, politik om sociale klausuler m.v. i selskaberne.

Kommunens indflydelse i selskaberne

Kommunens handle- og indflydelsesmuligheder afhænger af valg af selskabsform, de udpegede bestyrelsesmedlemmer og brugen af og kendskabet til de selskabsretlige styringsinstrumenter, der er til rådighed, jf. bilag 1.

For at sikre størst mulig indflydelse i selskaberne anbefales det derfor, at der udarbejdes særskilt undervisningsmateriale for bestyrelsesmedlemmerne, således at de er klædt på til at varetage deres rolle og ansvar som medlemmer af en bestyrelse, og således at de har et indgående kendskab til kommunens politik for aktivt ejerskab.

Det fremgår endvidere af styrelsesvedtægtens § 12, stk. 6, punkt 7, at Økonomiudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af "Kommunens ejerinteresser i aktie-selskaber på forsyningsområdet og overordnede økonomiske interesser i selskaber i øvrigt". Desuden fremgår det af § 19, stk. 2, punkt 13, at Teknik- og Miljøudvalget varetager opgaver vedrørende forsyningsvirksomheder, herunder opgaver vedrørende "bestyrelsesbetjening og kontakt til interessentskaber, som er henlagt til Teknik- og Miljøudvalgets ressortområde. Beslutninger, der har væsentlig betydning for værdien/ejerskabet af interessentselskaberne, skal drøftes med Økonomiudvalget".

Økonomiudvalget har således en overordnet kompetence/opgave i sager, som vedrører væsentlige økonomiske interesser, fx sager om selskabernes kapital, fusioner, frasalgs, opkøb m.m.

Udover Økonomiforvaltningen er det således kun Teknik- og Miljøforvaltningen, der har ansvaret for en række store selskaber: I/S Amager Ressourcecenter, I/S Vestforbrænding, Lynettefællesskabet I/S og CTR I/S. Forvaltningerne er derfor i løbende dialog med kommunens selskaber på alle niveauer med det formål både at give en relevant bestyrelsesbetjening/orientering til de af kommunen udpegede bestyrelsesmedlemmer og for at varetage den aktive ejerskabspolitik, fx for at implementere BR's beslutninger om CO₂-neutralitet, sociale klausuler m.v.

Inhabilitet

For at mindske risikoen for inhabilitet i de større selskaber (bilag 2), i udvalg og i Borgerrepræsentationen er det endvidere relevant, at Økonomiforvaltningen, før kommunalvalg og konstituering, fremkommer med anbefalinger til konstitueringen og udpegning af bestyrelsesmedlemmer. Økonomiforvaltningens anbefalinger for 2013 fremgår af bilag 3. Økonomiforvaltningens anbefalinger er ikke bindende for Borgerrepræsentationen i forbindelse med konstitueringen. Hvis Borgerepræsentationen godkender at-punktet og tager bilag 3 til efterretning, vil Borgerrepræsentationens Sekretariat indarbejde anbefalingerne i konstitueringsdatabasen/hvervslisten.

Særligt om bestyrelsesmedlemmernes mandat i Metroselskabet I/S

De af Københavns Kommune udpegede bestyrelsesmedlemmer i Metroselskabet varetager deres bestyrelsesopgave i selskabet efter reglerne om bestyrelsens rolle og ansvar, jf. bilag 1.

Bestyrelsesmedlemmerne er ikke tidligere blevet instrueret i, at de ved udpegning skal varetage kommunens politik for aktivt ejerskab, men de antages som medlemmer af Borgerrepræsentationen at have kendskab til denne politik, og til de interesser, som kommunen ønsker varetaget af selskabet.

Som det fremgår af bilag 1, er bestyrelsen som hovedregel ikke bundet af Borgerrepræsentationens beslutninger, såfremt disse strider mod selskabets interesser, idet bestyrelsens primære opgave er at varetage selskabets interesser.

Borgerrepræsentationen har dog mulighed for, i forbindelse med varetagelsen af en kommunal opgave, at træffe beslutning om at give en konkret instruks til bestyrelsesmedlemmer, forudsat at instruktionen er i overensstemmelse med selskabets formål og ikke strider imod selskabets interesser. Hvis bestyrelsesmedlemmet er valgt på grund af særlig ekspertviden, kan bestyrelsesmedlemmet dog ikke instrueres.

Da Borgerrepræsentationen ikke har givet en konkret instruks til bestyrelsesmedlemmerne om Metroselskabets miljøstrategi, er det medlemmernes egen vurdering, hvordan de bør agere i bestyrelseshvervet, når der skal træffes beslutninger på dette område.

Høring

Politik for aktivt ejerskab har været i høring i Teknik- og Miljøforvaltningen. Teknik- og Miljøforvaltningens bemærkninger til sagen er indarbejdet i politikken for aktivt ejerskab.

Økonomi

Indstillingen har ingen budgetøkonomisk effekt for Københavns Kommune.

Videre proces

Såfremt Borgerrepræsentationen godkender politikken for aktivt ejerskab, vil forvaltningerne skulle adressere politikken i forhold til selskaberne i Københavns Kommune.

Claus Juhl

/ Bjarne Winge

Oversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget, at Økonomiudvalget

1. med udgangspunkt i nærværende sag drøfter

- a) formålet med, at kommunen indgår i diverse selskabskonstruktioner, og
- b) hvordan kommunen får større politisk ejerskab i selskaberne,
- c) for derved at skabe klarhed over, hvordan kommunen og dennes medlemmer af selskabernes bestyrelser varetager kommunens interesser,

2. at medlemsforslag stillet af Enhedslisten om selskabsdannelse og -konstruktioner i Københavns Kommune hermed er håndteret (BR 2013-9181).

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

3. at den i bilag 1 vedlagte politik for aktivt ejerskab godkendes,

4. at Borgerrepræsentationens Sekretariatet i samarbejde med Center for Byudvikling udarbejder materiale og arrangerer undervisning om bestyrelsesarbejdet for Borgerrepræsentationen i 2014,

5. at forvaltningerne skal udarbejde kommenterede bestyrelsesdagsordner til de af Københavns Kommune udpegede bestyrelsesmedlemmer i alle større selskaber,

6. at Økonomiforvaltningens anbefalinger vedrørende udpegning af bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med den kommende konstituering i 2013 tages til efterretning, jf. bilag 3.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet 1. oktober 2013

Indstillingens 1.-2. at-punkt blev godkendt uden afstemning. Indstillingen 3.-6. at-punkt blev anbefalet over for Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 10. oktober 2013

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

3. Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2014-2018 (2014-0083550)

Bilag

2

Bilag 1 - Tidligere politisk behandling

Bilag 2: Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2014-18

Bilag 3 - Ændringer foretaget i Indkøbspolitikken i forhold til det forelagte ved møde i Økonomiudvalget d. 13.05.2014

Bilag 4 - Forvaltningernes høringssvar

Bilag 5 - Liste over miljø- og klimakrav

Bilag 6 - Covernotat til notat vedrørende præcisering af TMU høringssvar til Indkøbspolitikken 2014-2018

Bilag 7 - Notat vedrørende præcisering af TMU høringssvar til Indkøbspolitikken 2014-2018

Bilag 8 - Rettelsesblad (er indarbejdet i indstillingen)

Bilag 9 - Indkøb hos socialøkonomiske virksomheder

Forslag til ny indkøbspolitik 2014-2018 har været i høring i fagudvalgene og indstilles nu til godkendelse i Borgerrepræsentationen.

Indstilling og beslutning

Indstilling om,

1. at vedlagte forslag til ny indkøbspolitik for perioden 2014-2018 samt tilhørende handleplan og principper og organisering for indkøbsområdet godkendes.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen skal godkende indkøbspolitik for 2014-2018 (jf. bilag 2).

Indkøbspolitikken fastsætter fælles rammer, retningslinjer og fokuspunkter for indkøb i hele kommunen. Indkøbspolitikken har fokus på effektivitet, brugervenlighed, samfundsansvar og miljø, samt markedsdialog, innovation og vækst. Indkøbspolitikken består af visioner og mål for kommunens Indkøbspolitik 2014-2018 samt tilhørende "status for kommunens indkøb", "indkøbspolitikken handleplan" og endelig "de overordnede principper og organisering af indkøbsområdet".

Indkøbspolitik 2014-2018 blev behandlet i Økonomiudvalget på møde den 13. maj 2014 (jf. "Oversigt over politisk behandling"), hvorefter den blev sendt til høring i Københavns Kommunes fagudvalg.

Løsning

Opsummering af høringssvar

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Anbefaler, at indkøbspolitikken godkendes

Socialudvalget

Tilslutter sig indkøbspolitikken med bemærkning om, at der skal fokus på sikring af socialøkonomiske virksomheder og muligheden for

at undtage indkøb af ydelser fra udbud grundet pædagogiske hensyn.

Sundhed- og Omsorgsudvalget

Bakker op om indkøbspolitikken, som balancerer de hensyn man er nødt til at tage i forbindelse med udbud og indkøb.

Kultur- og Fritidsudvalget

Anbefaler, at forslag til indkøbspolitik godkendes.

Børne- og Ungdomsudvalget

Bakker op om en fælles indkøbspolitik og bifalder de fem hensyn i indkøbspolitikken. Det bemærkes,

- at målet om brugervenlige aftaler er af stor betydning for institutioner,
- at netbutikken er et væsentlig redskab for at kunne øge compliance,
- at der i nogle situationer er behov for at kunne undtage indkøb af ydelser fra udbud – grundet pædagogiske og terapeutiske hensyn,
- at nytænkning og markedsmodning er væsentligt for indkøb af nye løsninger.

Teknik- og Miljøudvalget

Udvalget bemærker,

- at indkøbspolitikken i højere grad skal afspejle kommunens miljø- og klimamål,
- at Teknik- og Miljøforvaltningen vil finde midler til to årsværk indenfor egen ramme, som kan bistå forvaltningerne med at stille miljøkrav i forbindelse med udbud og med opfølgningen,
- at det altid bør være op til den enkelte forvaltning at beslutte om forvaltningen vil deltage i et fælles udbud og om indkøbs effektiviseringerne skal indgå i de tværgående effektiviseringer eller i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer.

Høringsrunden har givet anledning til følgende ændringer:

- Foranlediget af høringssvaret fra Teknik- og Miljøudvalget er de aktuelle krav til miljø vedlagt denne indstilling (jf. bilag 5). De er ikke bilag til indkøbspolitikken, da miljøkravene hele tiden ændrer sig, men Teknik og Miljøforvaltningen opdaterer løbende denne liste over krav, som forvaltningerne kan hente på intranettet, hvor fælles paradigmer for udbud og kontrakter, vejledning om sociale klausuler, CSR krav (Corporate Social Responsibility) og social dumping ligger.
- Der er foretaget konsekvensrettelser i indkøbspolitikken som følge af Borgerrepræsentationens beslutning om ny arbejdsklausul den 21. august 2014, dagsordenspunkt 5, som bl.a. betyder, at arbejdsklausulen nu skal vedlægges alle bygge- og anlægskontrakter og alle tjenesteydelseskontrakter uanset beløbstørrelse (jf. bilag 3).
- Der er foretaget få mindre korrekturrettelser uden betydning for indholdet (jf. bilag 3).

Endvidere bemærkes, at indkøbspolitikken giver mulighed for at friholde indkøb fra udbud grundet pædagogiske og terapeutiske hensyn.

Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med det nye udbudsdirektiv og den nye nationale udbudslov i 2016 vende tilbage til

Økonomiudvalget med en redegørelse for øgede muligheder for at handle med socialøkonomiske virksomheder.

Teknik- og Miljøudvalgets forslag om, at den enkelte forvaltning til hver en tid kan beslutte om forvaltningen vil deltage i et tværgående fælles udbud og om indkøbs effektiviseringerne skal indgå i de tværgående effektiviseringer eller i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer, er ikke imødekommet. Med indkøbspolitikken fastlægger Borgerrepræsentationen, hvor der skal ske fælles tværgående udbud og indkøb – denne beslutning kan ikke efterfølgende ændres af et udvalg. Den nærmere præcisering af udbudsområde og udbudsdesign behandles af økonomikredsen og i komplicerede sager af Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget har endvidere godkendt, at Københavns Kommune støtter op om de forpligtende indkøbsaftaler fra SKI (Staten og Kommunernes Indkøb Service) (jf. aftale mellem KL og regeringen), og udgangspunktet er derfor, at Københavns Kommune tilstræber at tilslutte sig de forpligtende SKI-aftaler. Såfremt vurderingen er, at Københavns Kommune ikke skal gå med i disse aftaler, forelægges en sag herom for fagudvalg og Økonomiudvalget med begrundelse herfor. Øvrige udbud er decentrale og her træffer fagudvalg/fagforvaltninger beslutning omkring udbud og indkøb. Det anbefales, at det fortsat er Borgerrepræsentationen som træffer beslutning om tværgående fælles udbudsområder og præcisering af udbudsområde og at udbudsdesign fortsat varetages af

Økonomiudvalget/økonomikredsen. Det er den samlede volumen i forbindelse med fælles indkøb, som er afgørende for effektiviseringens størrelse. Står en forvaltning udenfor vil det sandsynligvis give højere priser og få betydning for de øvrige forvaltninger og effektiviseringsgevinsten.

Økonomi

Med denne indkøbspolitik fastsættes, at der i perioden 2014-2018 skal tilvejebringes 25 mio. kr. årligt i indkøbseffektiviseringer til det tværgående bidrag i Københavns Kommunes effektiviseringsstrategi.

Det er op til det enkelte udvalg at beslutte, om de eventuelle indkøbseffektiviseringer, som tilvejebringes via de decentrale aftaler skal indgå i de forvaltningsspecifikke bidrag til effektiviseringsstrategien.

Videre proces

Indkøbspolitikken implementeres af forvaltningerne med fokus på kommunens handleplan. Der vil på tværs af forvaltningerne blive udarbejdet kommunikation til brugere og leverandører.

Bjarne Winge

/ Lisbeth Kjær Thomsen

Øversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at vedlagte forslag til ny indkøbspolitik for perioden 2014-2018 samt tilhørende handleplan og principper og organisering for indkøbsområdet godkendes.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 13. maj 2014

Sagen blev udsat til et senere møde i Økonomiudvalget med henblik på gennemførelse af en udvalgshøring.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 23. september 2014

Enhedslisten fremsatte følgende ændringsforslag:

”Det foreslås,

at halvdelen af det forventede årlige effektiviseringspotentiale indgår i de tværgående effektiviseringer, mens resten af besparelsen tilfalder forvaltningerne, der kan vælge at lade dem indgå i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer.”

Ændringsforslaget blev forkastet med 8 stemmer mod 1. 1 medlem undlod at stemme.

For stemte: Ø.

Imod: A, B, F, V og O.

Undlod: I.

Indstillingen blev herefter anbefalet over for Borgerrepræsentationen med 8 stemmer mod 2. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, B, F og O.

Imod stemte: V og I.

Enhedslisten tog forbehold for sagens behandling i Borgerrepræsentationen.

Socialdemokraterne, Radikale Venstre, SF, Venstre og Dansk Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne bemærker, at der først træffes beslutning i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret 2016 om, hvorvidt de eventuelle indkøbs effektiviseringer, som tilvejebringes via de decentrale aftaler, skal indgå i de forvaltningsspecifikke bidrag til effektiviseringsstrategien.”

Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

”Enhedslisten vil frem mod behandlingen i Borgerrepræsentationen fremsætte ændringsforslag med henblik på at sikre, at Københavns Kommune forsat har mulighed for at foretage indkøb hos socialøkonomiske virksomheder, f.eks. ved at compliance-målsætningen nedsættes.”

Liberal Alliance afgav følgende protokolbemærkning:

”Liberal Alliance er imod sociale klausuler og lignende i forslaget.”

Venstre tilsluttede sig protokolbemærkningen.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 9. oktober 2014

Enhedslisten fremsatte følgende ændringsforslag (ÆFI):

"At halvdelen af det forventede årlige effektiviseringspotentiale indgår i de tværgående effektiviseringer, mens resten af besparelsen tilfalder forvaltningerne, der kan vælge at lade dem indgå i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer."

Enhedslisten fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF2):

"At Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen at udarbejde et forslag til behandling i Økonomiudvalget om at sætte *compliance*-procenten ned fra 100 % med henblik på at fremme indkøb fra socialøkonomiske virksomheder."

Enhedslisten fremsatte følgende subsidiære ændringsforslag (ÆF3):

"At Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen at udarbejde et forslag til behandling i Økonomiudvalget om, hvordan Københavns Kommune kan være med til at højne socialøkonomiske virksomheders mulighed for at deltage i udbud og gøre det lettere for socialøkonomiske virksomheder at afgive tilbud."

Det af Enhedslisten fremsatte ændringsforslag (ÆF1) blev forkastet med 36 stemmer imod 10. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø.

Imod stemte: A, B, C, F, I, O og V.

Det af Enhedslisten fremsatte ændringsforslag (ÆF2) blev forkastet med 35 stemmer imod 10. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø.

Imod stemte: A, B, C, F, I, O og V.

Det af Enhedslisten fremsatte ændringsforslag (ÆF3) blev vedtaget med 36 stemmer imod 10. Ingen medlemmer undlod at stemme.

Imod stemte: C, I og V.

Den således ændrede indstilling blev herefter godkendt med 26 stemmer imod 9. 10 medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, B, F og O.

Imod stemte: C, I og V.

Undlod at stemme: Ø.

Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Venstre, SF og Dansk Folkeparti videreførte deres protokolbemærkning fra udvalgsbehandlingen:

”Partierne bemærker, at der først træffes beslutning i forbindelse med Indkaldescirkulæret 2016 om, hvorvidt de eventuelle indkøbseffektiviseringer, som tilvejebringes via de decentrale aftaler, skal indgå i de forvaltningsspecifikke bidrag til effektiviseringsstrategien.”

Liberal Alliance videreførte deres protokolbemærkning fra udvalgsbehandlingen:

”Liberal Alliance er imod sociale klausuler og lignende i forslaget.”

Ressource- og affaldsplan

3

Bedre udnyttelse af ressourcerne, en højere kvalitet i genanvendelsen og bedre muligheder for sortering for borgerne.

Hvordan bliver vi bedre til at genbruge affaldet - vores plan frem til 2024

Vi ønsker at mere affald genbruges. Vi vil gerne vide hvordan vores ressource- og affaldsplan kan hjælpe, så affaldssortering bliver let og naturligt for dig. Vi er ved at planlægge, hvordan arbejdet med byens affald skal udvikle sig frem til 2024. Vores tanker er beskrevet i udkastet til en nye ressource- og affaldsplan.

På kommunens høringsportal "Bliv hørt" kan du læse udkastet til planen og indsende dine kommentarer frem til den 30. september 2018.

Ressource- og affaldsplan 2018

Ressource- og affaldsplan 2018 sætter rammerne for kommunens indsats på affaldsområdet i perioden 2013-2018. Affald er ikke bare noget, der skal kasseres, men en værdifuld ressource, og derfor har kommunen valgt at kalde planen for en ressource- og affaldsplan.

Planen består af tre dele:

- Målsætningsdelen indeholder planens overordnede visioner og mål
- Planlægningsdelen viser planens initiativer i detaljer
- Kortlægningsdelen indeholder et overblik over økonomien på affaldsområdet, data for affaldsmængderne samt fremskrivninger af affaldsmængderne frem til 2024.

Ressource- og affaldsplan 2018

Kontakt

For mere information vedrørende denne side.

📍 **Ressourcer og Affald**
Njalsgade 13
2300 København S
Danmark

✉ [Skriv besked](#)

Klimatilpasning i København

4

Med klimatilpasningsplanen arbejder København for at gøre byen mere robust overfor skybrud, oversvømmelser og varmere vejr.

Klimatilpasning

Københavns klimatilpasningsplan viser de udfordringer, byen står overfor på kort og lang sigt, fordi klimaet ændrer sig i fremtiden. Planen peger også på de løsninger, der ud fra vores nuværende viden, virker mest hensigtsmæssige. Det er også beskrevet, hvilke muligheder et ændret klima kan give København.

[Hent Københavns klimatilpasningsplan - kort udgave \(2011\)](#)

[Hent Københavns klimatilpasningsplan - lang udgave \(2011\)](#)

Skybrud

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har i 2012 lavet en skybrudsplan på baggrund af Københavns Kommunes klimatilpasningsplan. Planerne viser, hvordan vi kan sikre byen mod skader fra oversvømmelser ved kraftig regn.

[Hent Københavns Kommunes skybrudsplan \(2012\)](#)

Lokale planer for skybrud

København og Frederiksberg kommuner er delt op i syv dele (vandoplände), ud fra hvordan vandet naturligt løber i byen (Se et [kort over byens vandoplände](#)). Kloakkerne kan ikke rumme de store mængder regnvand ved skybrud. Kommunerne har derfor lavet en plan for hvert vandopland for, hvordan regnvandet kan ledes uden om kloakken og hen, hvor det ikke gør skade fx i havnen, søerne eller de grønne områder.

Adaptation in English

The changing climate and weather faces Copenhagen with a number of challenges.

Københavns Kommunes erhvervs- og vækstpolitik 2015-2020

Med input fra omkring 150 virksomheder har Københavns Kommune i marts 2015 vedtaget en samlet erhvervs- og vækstpolitik

En konkret handleplan og håndfaste mål skal gøre København til en endnu mere attraktiv erhvervsby.

Internationale virksomheder skal kigge mod København, når de skal foretage deres næste investering. Københavns erhvervsliv skal have bedre erhvervsservice og nemmere adgang til kvalificeret arbejdskraft. Og Københavns Kommune skal stille byen til rådighed som 'test lab' for nye produkter indenfor bl.a. velfærdsteknologi, som kan eksporteres internationalt.

Det er bare nogle af de mange initiativer i Københavns Kommunes erhvervs- og vækstpolitik og handleplan for 2015. En politik, som bygger videre på de senere års indsats for at gøre København til en mere attraktiv erhvervsby, og som skal støtte samarbejdet i Greater Copenhagen. Et samarbejde mellem Københavns Kommune, 46 kommuner og to regioner om at tiltrække investeringer og talent til hele regionen.

Erhvervs- og vækstpolitikken sætter en række konkrete mål op, som kommunen vil måle sin indsats på. Fx skal der skabes 20.000 nye private arbejdspladser frem mod 2020, og der skal etableres og fastholdes 4.000 job i udenlandske virksomheder inden 2018. Hvert år vil der desuden i dialog med Københavns erhvervsliv blive udviklet en konkret handleplan med årets initiativer.

Politikken er blevet til i samarbejde med bl.a. Københavns Erhvervsråd og har i efteråret 2014 været i høring, hvor endnu flere virksomheder, universiteter og faglige organisationer har bidraget med input.

Dokumenter

- PDF [Handleplan 2017-2018 for erhvervs- og vækstpolitikken](#)
- FIL [Erhvervs- og vækstpolitikken 2015-2020](#)
- FIL [Handleplan Erhvervs- og vækstpolitikken 2016](#)
- FIL [Handleplan Erhvervs- og vækstpolitikken 2015](#)

Kontakt

For mere information vedrørende denne side.

📍 **Økonomiforvaltningen**
Københavns Rådhus
Rådhuspladsen 1
1550 København V
Danmark

✉ [Skriv besked](#)

☎ [+45 33 66 33 66](#)

Arealer, hvor Miljøstyrelsens grænseværdier for støjbelastning vil blive overskredet, må kun udlægges til støjfølsom anvendelse hvis den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener. De gældende grænseværdier og vejledninger offentliggøres af Miljøstyrelsen. I eksisterende støjbelastede boligområder indgår løsning af støjproblemer i forbindelse med beslutning om byfornyelse mv. samt i den evt. tilhørende lokalplanlægning med bestemmelser om støjisolering af bebyggelsen.

> [GENER FRA TRAFIKSTØJ VED BYUDVIKLING](#)

> [GRÆNSER FOR TRAFIKSTØJ VED ETABLERING AF STØJFØLSOM ANVENDELSE](#)

> [GRÆNSER FOR STØJ FRA NYE TRAFIKANLÆG](#)

✓ [REDEGØRELSE FOR FOREBYGGELSE AF STØJGENER](#)

Det indendørs støjniveau for boliger må ifølge den gældende bygningslovgivning ikke overstige 33 dB(A). I lokaler til administration, liberale erhverv og lignende må det ikke overstige 38 dB(A).

Det væsentligste støjproblem i København er trafikken, men heldigvis nedbringes andelen af støjbelastede boliger, skoler, institutioner mv. løbende som følge af konkrete indsatser og trafiktiltag. I København er knap 35.000 boliger (ud af ca. 300.000) stærkt støjbelastede med et støjniveau på facaden på over 68 dB, mens ca. 30.000 boliger udsættes for mere end 60 dB på facaden om natten.

Da Københavns Kommune er et større samlet byområde med mere end 100.000 personer, skal kommunen udføre kortlægning og udarbejde støjhandlingsplaner for de infrastruktur anlæg, som kommunen er myndighed for. Støjkortlægningen omfatter alle betydende kommuneveje og alle statsveje i kommunen. Støjkortlægningen er grundlaget for at udarbejde kommunens støjhandlingsplan. Københavns Kommune vedtog i 2011 sin første lovpligtige støjhandlingsplan, og den er i 2013 fulgt af Handlingsplan for vejstøj 2013-2018. Støjhandlingsplanen følger op på støjkortlægning i kommunen, og den beskriver hvad kommunen har gjort for at begrænse trafikstøjen, og hvad kommunen vil gøre frem til 2018 og på længere sigt.

De primære tiltag for at nedbringe støjbelastningen i de eksisterende byområder er trafikale virkemidler som f.eks. nedsat hastighed, regulering af kørsel med tung trafik eller trafiksaneringer. Hvor det ikke er muligt at nedbringe støjen med trafikale løsninger, er støjreducerende asfalt et prioriteret virkemiddel. Således skal der ved alle vedligeholdelsesarbejder på det overordnede vejnet ske en konkret vurdering af muligheden for at bruge støjreducerende asfalt. Det gælder også ved nyanlæg og i byudviklingsområderne.

Tekniske forbedringer af køretøjer, flere el-biler mv. bidrager også til forbedringer. Nogle steder er en bedre bygningsisolering mod støj dog nødvendig, og den prioriteres bl.a. ved byfornyelse, renovering af støttet byggeri, renovering af skoler og andre støjfølsomme offentlige bygninger etc. Ad den vej er støjbelastningen af boliger og andre støjfølsomme anvendelser nedbragt væsentligt og dette arbejde fortsætter i handlingsplanperioden.

Kontakt

For mere information vedrørende denne side.

[Center for Byudvikling](#)

Økonomiforvaltningen

[✉ Send email](#)

7

Social dumping

OM SOCIAL DUMPING

FORSIDE

KLAUSULER

STØTTE OG TILSKUD

CSR-ENHED

AFTALESYSTEM

BAGGRUND

Arbejdsklausul

Arbejdsklausulen stiller krav om, at alle, der udfører arbejde for Københavns Kommune, skal have fair løn- og arbejdsvilkår.

Når en leverandør løser en opgave for Københavns Kommune eller en organisation eller institution modtager tilskud eller støtte, er der en arbejdsklausul vedlagt kontrakten. Arbejdsklausulen stiller krav til løn- og arbejdsvilkår til de ansatte, der som minimum er på niveau med mindstelønnen gældende for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedspartner i Danmark, og som gælder på hele det danske område

Hvad er en arbejdsklausul?

En arbejdsklausul er et kontraktvilkår mellem Københavns Kommune og en privat leverandør eller støtte- eller tilskudsmodtager. Klausulen er enten skrevet ind i selve kontrakten eller bliver vedlagt kontrakten og anses som en del af kontrakten. Det er et brud på kontrakten med Københavns Kommune, hvis arbejdsklausulen ikke bliver overholdes.

Forvaltningerne skal indskrive den vedtagne arbejdsklausul i alle kontrakter om bygge- og anlægsopgaver og tjenesteydelseskontrakter, samt i

kontrakter om støtte eller tilskud, hvor det skønnes relevant. Herudover kan der være andre tilfælde, hvor det i øvrigt findes hensigtsmæssigt at vedlægge klausulen. F.eks. kan der være tilfælde af blandede kontrakter, hvor en mindre del af ydelsen er en tjenesteydelse, og hvor det kan være hensigtsmæssigt og lovligt og ikke i strid med EU-retten at anvende en arbejdsklausul, selvom kontrakten ifølge udbudsreglerne f.eks. vil blive rubriceret som en varekøbskontrakt. Denne vurdering foretages af den enkelte forvaltning i det konkrete tilfælde.

Leverandører af bygge- og anlægsopgaver eller tjenesteydelser er altid omfattet af en arbejdsklausul med kædeansvar. Det betyder at hovedleverandøren er ansvarlig for at alle underleverandører – og hele kæden af underleverandører – overholder arbejdsklausulen.

Støtte- og tilskudsmodtagere kan være omfattet af to forskellige arbejdsklausuler, med eller uden kædeansvar. Modtagere af støtte til en aktivitet ER omfattet af kædeansvar. Modtagere af tilskud til en institution er IKKE omfattet af et kædeansvar.

I værktøjskassen kan du hente arbejdsklausulen, der gælder alle kommunens leverandørkontrakter, og de arbejdsklausuler, der gælder ved tilskud eller støtte til en aktivitet eller institution.

Arbejdsklausulens krav

Klausulen stiller krav om fair løn- og arbejdsvilkår for de medarbejdere, der arbejder på en opgave for kommunen eller er beskæftiget på et projekt, som modtager tilskud eller økonomisk støtte.

Det indebærer, at:

- Medarbejdernes *løn, arbejdstid og arbejdsvilkår* skal som minimum være på niveau med de gældende overenskomster for arbejde af samme art. Københavns Kommune bruger landsdækkende overenskomster – indgået mellem de mest repræsentative fagforbund og arbejdsgiverorganisationer i Danmark – til at bestemme minimumskravet for løn- og arbejdsvilkår.
- Medarbejderne skal *informeres om deres løn- og arbejdsvilkår*, inden fire uger efter at arbejdet er begyndt.

- Alle medarbejdere skal have *gyldig opholds- og arbejdstilladelse*.

Kontakt:

Rådgivningslinje: 3366
7020

Mail: csr@okf.kk.dk

Ansvarlig:

David
Salomonsen
CSR-chef

Værktøjskasse

[Arbejdsklausul af
12 juni 2018.docx](http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.kkintra.kk.dk/files/media-root/Arbejdsklausul%20af%2012%20juni%202018_0.docx)
(http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.kkintra.kk.dk/files/media-root/Arbejdsklausul%20af%2012%20juni%202018_0.docx)

[Arbejdsklausul af
22 juni 2017](http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.kkintra.kk.dk/files/media-root/Arbejdsklausul%20af%202%202%2020%20juni%202017%20-%20word_1.docx)
(http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.kkintra.kk.dk/files/media-root/Arbejdsklausul%20af%202%202%2020%20juni%202017%20-%20word_1.docx)

[Bilag 1 Oversigt
over CSR-bilag og
arbejdsklausul og
de væsentligste](#)

Social dumping

OM SOCIAL DUMPING

FORSIDE

KLAUSULER

STØTTE OG TILSKUD

CSR-ENHED

AFTALESYSTEM

BAGGRUND

Uddannelses - og beskæftigelsesklausul

I Københavns Kommune vil vi gerne bidrage til flere lære- og praktikpladser til unge under uddannelse. På de opgaver, hvor vi vurderer, at det er muligt at uddanne elever og lærlinge, vedlægger vi derfor en uddannelses- og beskæftigelsesklausul. Den stiller krav om, hvor mange praktikantårsværk en leverandør skal bidrage med, når arbejdes på en opgave for os.

Københavns Kommune er forpligtet til at vurdere, om der skal skrives en beskæftigelses- eller uddannelsesklausul ind i en leverandørkontrakt, når opgaven:

- Strækker sig over minimum 6 måneder
- Har en samlet skønnet kontraktsum på minimum 10 mio. kr.
- Har skønnede lønudgifter for minimum 4 mio. kr.

For renoveringsopgaver skal opgaven:

- Have en samlet skønnet værdi på minimum 8 mio. kr.
- Eller have en lønsum på minimum 3 mio. kr.

Københavns Kommune kan dog altid vedlægge en uddannelses- og beskæftigelsesklauseul, hvis vi vurderer, at det er relevant for opgaven – også selvom en kontrakt ikke opfylder de nævnte kriterier ovenfor. Opgaven skal dog altid have en længde på minimum seks måneder.

Hvis en leverandør ikke kan finde det antal praktikanter, der er krav om i uddannelses- og beskæftigelsesklauseulen – eller ikke kan godkendes som praktikvirksomhed – kan leverandøren blive pålagt at beskæftige et tilsvarende antal ledige i fx fleksjob.

De konkrete krav om at beskæftige praktikanter eller ledige er beskrevet i den uddannelses- og beskæftigelsesklauseul, skal altid vedlægges kontrakten.

Som støtte- eller tilskudsmodtager er der særlige regler for beskæftigelse af praktikanter, som varierer efter typen af aktivitet eller institution, der ydes støtte eller tilskud til. Du kan læse mere om de konkrete krav under Støtte og Tilskud via linket i fanen ovenover.

Kontakt:

Rådgivningslinje: 3366
7020

Mail: csr@okf.kk.dk

Ansvarlig:

David
Salomonsen
CSR-chef

Værktøjskasse

[Udkast til
kontraktklauseul for
beskæftigelse af
praktikanter.docx](#)
([http://okf.kkintra.kk
.dk/sites/okf.kkintra.](http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.kkintra))

Social dumping

OM SOCIAL DUMPING

FORSIDE

KLAUSULER

STØTTE OG TILSKUD

CSR-ENHED

AFTALESYSTEM

BAGGRUND

CSR - bilag

Borgerrepræsentationen vedtog den 28. november 2013 et revideret CSR-bilag. Bilaget skal vedlægges alle kommunens kontrakter og rammeaftaler med en samlet skønnet værdi på minimum 1 mio.kr. (inkl. evt. optioner og muligheder for forlængelse).

For kontrakter og rammeaftaler, der har en skønnet værdi på minimum 1 mio.kr., og som involverer flere leverandører, herunder "parallelle rammeaftaler", skal den gennemsnitlige kontraktsum pr. leverandør dog udgøre minimum 0,5 mio.kr. før kontraktbilaget skal anvendes.

Kontraktbilaget indeholder specifikt krav vedr. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

Kontakt:

Rådgivningslinje:3366702
0

Mail: csr@okf.kk.dk